

*«Күні
жетілмеген
балалардың
күтімі»*

*Жанұзақ Камшат
ТАЛДЫКОРҒАН 2013г.*

Шала туылған бала

Егер нәресте құрсақтағы дамудың 38-40 апталық мерзімінен

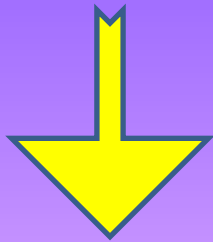
бұрын дүниеге келіп, салмағы 2500гр, бойының ұзындығы 45см –

*ден кем болса-бұл бала **шала туылған** деп есептеледі.*

Шала туған балалардың жіктелуі

**Дене салмағының
мөлшеріне
байланысты:**

4 дәрежеге бөледі:

- ❖ I дәреже 2000гр-2500гр
- ❖ II дәреже-1500гр-2000гр
- ❖ III дәреже 1000гр-1500гр
- ❖ IV дәреже-1000гр төмен

**Гестациондық
жасына
байланысты:**

4 дәрежеге бөледі:

- ❖ I дәреже 37-35 апта
- ❖ II дәреже 34-32 апта
- ❖ III дәреже 31-29 апта
- ❖ IV дәреже 28-22 апта

Шала туылғандықтың белгілері:

- 1. дауысы жіңішке шіңкілдек*
- 2. қимылдары жай*
- 3. терісі қызғылт, шалбарланып тұрады*
- 4. тері асты майы нашар дамыған*
- 5. Құлаққ алқандары жұмсақ, соңдықтан басына жабысып тұрады.*
- 6. Қызбалалардың үлкен жыныстық еріндері толығып жетілмеген, ал ұл балалардың ұмасы бос болуы мүмкін*
- 7. Кіндік сақинасы семсер тәріздес өсінді мен шатсүйектердің қосылысының орта аралығынан төменірек орналасқан.*
- 8. Кіші еңбектері ашық*
- 9. Тырнақтары жұқа, нәзік, ұясын толық жаппай тұрады.*

Шала туған баланың барлық жүйелері мен органдарының қызметтері жақсы дамып жетілмеген. осыған байланысты шала туған Баланы күтудің өзгешеліктері бар. Орталық нерв жүйесінің дамып жетілмеуіне байланысты шала Туған балалардың дене температурасын реттеу, тыныс алу, ас қорыту ж/е иммундық жүйесінің қызметі дұрыс жетіп дамымаған. Температураны сақтау орталығының дұрыс жетілмеуіне байланысты шала туған бала тез тоңғыш ж/е тез қызғыш болады. Шала туған баланың тоңғыш болуына тері асты майының жұқалығы, жалпы жылу бөлінудің төмендігі себеп болады.

1. Бөлмедегі температура 22-24 °C болуы керек
2. Баланы 4 жөргекке орайды, жылы көрпемен жабады
3. Баланың күтімін жылытқыш лампаның қасында өткізу керек.
4. III, IV дәрежедегі шала туған балаларды кювезге салып жылытады. Кювездің ішіндегі жағдай жатырдағы жағдайға жақын: T 32-34 ° C, ылғалдығы-60-70%, әрдайымын ылғалды кювезден шығармай күтім жасауға болады.
5. Кювез жоқ болса немесе баланың шалалығы I-II дәрежеде болса оны 3 жылытқышпен жылытуға болады.
6. Шала туған баланың келесі ерекшелігі тыныс алуының дамып жетілмеуі. олар 1 минутта 40-80 рет дем алады, дем алу үстірт бір қалыпсыз, дем алуы кей кездерде тоқтап қалуы мүмкін-апноэ.
7. Бұның себебі тыныс алу орталығының дамып жетілмегендігінен ж/е демалу органдарының анатомиялық физикалық ерекшеліктерінен.

Күтімі:

- 1. Бөлмені жиі желдетіп тұру керек*
- 2. Баланың бас жағын көтеріңк іжәтқызу*
- 3. Бос жөргектеу, немесе кювезге жалаңаш салу*
- 4. Оқтын-оқтын ылғалдатылған оттегі беріп тұру*
- 5. Сәткесіне 2 рет кеудесіне қыша қағазын қою. Бұл әрекет баланың демалысын сиретеді ж/е тереңдетеді.*

III-IV дәрежеде туылған шала балаларда ему ж/е жұту шартсыз рефлекстері болмайды. Бұл балаларды тамақтандыру өте қиын.

Бірінші рет шала туған бала дәрежесіне байланысты анасының емшегіне 3-4 рет тәулігіне беріледі.

Жағдайы	Салмағы	Уақыт
<p>- ауыр емес , шала туғандық дәрежесіне сәйкес</p> <p>- ауыр</p>	<p>700-900</p> <p>901-1250</p> <p>1251-1500</p> <p>1501-2000</p> <p>2000</p> <p>Салмағына байланысты емес</p>	<p>24-32сағсоң</p> <p>17-24 сағсоң</p> <p>14-18 сағсоң</p> <p>10-16 сағсоң</p> <p>8-12 сағ.соң</p> <p>48-72сағ соң.</p>

Баланы тамақтандыру әдісі шартсыз рефлексстерге байланысты:

- А. егер шала туған балада ему ж/е жуту шартсыз рефлексстері жоқ болса, ол баланы мұрынан жіберілген полиэтилен зонд арқылы тамақтандырады***
- Б. егер балада ему рефлексі жоқ, бірақ жұту рефлексі болса, ол баланы қасықпен немесе пипеткамен тамақтандырады.***
- В. егер балада ему ж/е жұту рефлексстері жақсы дамыған болса, емшекпен тамақтандырады.***

Тамақтандыру жиілігі баланын салмағына, ему

Қабілетіне байланысты, оларда 7-11 рет тамақтандырады.

Тамақтың көлемі:

- **1күні-5-10мл**
- **2күні-10-15 мл**
- **3күн 15-20мл**

Алғашқы 10күнде тамақтың тәуліктің көлемі Роммель формуласымен есептеледі:

/10+n/ x м:100 өмір суру күні,м-баланың салмағы граммен,15 күні дене салмағының 1/7 бөлімін айдың аяғында 1/5 бөлімін құрайды.

10күннен бастап тамақтың тәуліктік мөлшерін каллорияның тәсілмен есептейді : /10хп/ккал хм, п-өмір суру күні, м-салмағы/кг/

- **15 күні 120ккал/кг**
- **1 айлығында 140ккал/кг**
- **1 жасында 120ккал/кг**
- **100мл ана сүтінің каллориялығы 70ккал,молозивоның /уыздың/ каллориясы140ккал.**

Шала туған баланың организмінде витамин қоры аз,соңдықтан оларға бірінші күндерден бастап витаминдер ұнтағы беріледі шырғындар 3-4

Назарыңызға рахмет!